

Eindexamen economie 1-2 vwo 2004-I

havovwo.nl

Opgave 3

Made in China

China probeert al geruime tijd haar contacten met de rest van de wereld te verbeteren. Terwijl in het verleden de Chinese economie gekenmerkt werd door grote overheidsinvloed en een bureaucratisch budgetmechanisme, doet de laatste jaren de markt steeds meer haar intrede.

In dit kader past ook het vanaf 1986 nagestreefde lidmaatschap van de wereldhandelsorganisatie WTO. De Chinese regering verwacht grote voordelen van het lidmaatschap van deze vrijhandelsorganisatie. Om deze voordelen te inventariseren is het van belang te kijken naar de structuur van de economie van China.

tabel 4

De Chinese productiestructuur in hoofdlijnen

kenmerken	soort ondernemingen		
	'INTERNATIONALISTS'	'NATIONALISTS'	'LOCALISTS'
1 soort producten	consumptiegoederen (o.a. kleding, speelgoed en voedingsmiddelen)	landbouwproducten (o.a. rijst, tarwe, vlees); kapitaalgoederen (o.a. chemie, machines); duurzame consumptiegoederen (o.a. auto's)	kapitaalgoederen (o.a. kunstmest, bouwmaterialen, ijzer en staal, landbouwmachines, kleine transportmiddelen)
2 afzetmarkt	vooral buitenland	vooral binnenland	uitsluitend binnenland, meestal lokaal/regionaal
3 arbeidsproductiviteit	gemiddeld tot hoog	laag	zeer laag
4 productiefactoren	vooral arbeidsintensieve productie; relatief veel hoog opgeleide werknemers	sterk gemechaniseerde productie met voor westerse maatstaven hoge arbeidsintensiteit	arbeidsintensieve productie
5 productieomvang	grootschalig	grootschalig	kleinschalig
6 financiering	particulier, deels buitenlands kapitaal	vooral door de staat; klein deel binnenlands bankkapitaal	particulier, met omvangrijke steun van lokale/regionale overheid
7 overige kenmerken	het hogere personeel bij deze ondernemingen heeft vaak een opleiding in het buitenland gehad	–	belangrijke toeleveranciers voor de 'nationalists'; weinig concurrentie door zeer gebrekkige binnenlandse verkeersinfrastructuur

Nu het lidmaatschap van China in de WTO bereikt is wordt de minister van Economische Zaken van China regelmatig gevraagd de voor- en nadelen voor de Chinese ondernemingen te schetsen.

Stel jij krijgt de opdracht hiervoor een tekst te maken.

8p **10** Schrijf een betoog waarin je laat zien welke gevolgen het WTO-lidmaatschap kan hebben voor de Chinese economie.

Vermeld in dit betoog voor elk van de drie soorten ondernemingen in China twee voordelen óf twee nadelen óf een voordeel en een nadeel van het WTO-lidmaatschap.

a De 'internationalists'

b De 'nationalists'

c De 'localists'

d Vermeld verder in het betoog één van de volgende keuze-aspecten:

Een gevolg van het WTO-lidmaatschap voor:

1 de arbeidsmarkt in China;

2 de kapitaalmarkt in China;

3 het transformatieproces in China van bureaucratisch budgetmechanisme naar marktmechanisme.

Aanwijzingen:

• De onderdelen van het betoog moeten logisch op elkaar aansluiten.

• Gebruik voor het betoog 170 woorden; een afwijking van 25 woorden is toegestaan.